

תוכנית ניסיונית: מנתחים בבתי החולים יעברו בדיקות כשירות תקופתיות

דן אבן

למנתח ישראלי נוסף - גינקולוג במקצועו - שנפגע בתאונת דרכים ומעוניין לשוב לחדר הניתוחים. הבדיקה נוסחה בחודשים האחרונים במרכז הארצי לסימולציות רפואיות (מס"ר) שבמרכז הרפואי שיבא. ר"ד גיא, סגן מנהל המחלקה האורולוגית במרכז הרפואי קפלון, היה הראשון שעבר אותה ושב לנתח בתחילת השנה. במאי 2008 הוא נרקד שש פעמים בגבו על ידי המטופל אריל שמילוב, שהמתין לניתוח.

המשך בעמוד 4

ר"ד מריוס גיא, אשר נפצע קשה בשנה שעברה כשנרקד על ידי מטופל, שב לנתח לאחר שעיבר בהצלחה בדיקה חדשה למדידת כישורים של מנתחים שנפגעו או הפסיקו לעבוד לתקופה ממושכת. איגוד הרופאים התעסוקתיים בישראל קורא כעת לבצע את הבדיקה באופן שגרתי בקרב רופאים מנתחים, ברומה לבריאות תקופתיות הנערכות לטייסיים. בימים אלה אף נברקת האפשרות לבצע את המברק

ר"ד גיא. נפצע, אך חזר לנתח תצלום ארכיון: דן קינן

מנתחים עשויים להידרש לבדיקת כשירות תקופתית

לתחנה ומבצע מטלות שונות, המצולמות ומוערכות על ידי רופאי המרכז לסימולציות. כלי ההערכה פותח על ידי פרופ' ריצ'רד רוניק, יו"ר המערך הכירורגי באוניברסיטת טורונטו בקנדה לפני עשור.

במברק קיבל ר"ד גיא ציון של 34 מתוך 40 על מיומנויות בסיסיות ו-35 עד 38 מתוך 40 על מיומנויות מתקדמות. מאחר שהיה מדובר במהלך תקדימי, הועברה ההערכה לבחינת המחלקה המשפטית במרכז הרפואי שיבא. בהמשך, קבע רופא תעסוקתי כי ר"ד גיא יוכל לשוב לעבודה מלאה כאורולוג.

מאז שב לנתח בינואר כבר ביצע ר"ד גיא עשרות ניתוחים. לרבריו, חששם של מטופלים מניתוח אצל רופא שנפצע נמשך לאורך זמן. "בחורשים הראשונים הייתי מיידע את כל החולים בבית החולים שאני עומד לנתח אותם אחרי פגיעה ממעשה אלימות של מטופל, וכיכתי שתי את רשותם. אף אחר לא סירב, אך אני מניח שהיו חששות".

ר"ד גיא ממשיך היום בטיפול פיזיותרפיה תקופתיים ובתמיכה נפשית. לרבריו, "הייתי ממליץ לכל רופא שנפגע בחוט השרדה כמוני, או בתאונות או שבץ מוחי, לעבור את הבדיקה כדי לשוב ולנתח".

בבתי החולים בעולם כבר הוכנסו לשימוש כלים לבחינת מיומנויות של מנתחים. באירופה נברקים כירורגים שמבצעים ניתוחי כלי דם וניתוחי חזה לפני קבלת הרישיון לעבודה. בארה"ב נעשה שימוש בסימולציה לקביעת רף להשתתפות בחלק מהניתוחים.

בכירים באיגוד הישראלי לרפואה תעסוקתית מבקשים כעת לאמץ את הבדיקה כחלק מההערכה התפקודית לרופאים שנפצעו בפיגעה עצבית או אירוע מוחי, לפני שהם מתכוונים לשוב לעבודה.

דן אבן

המשך מעמוד 1

ר"ד גיא אושפז במרכז הרפואי שיבא עם פגיעות עצביות קשות שהשפיעו על תנועת הגפיים. רוניק פאיו העריכו כי לא יוכל לשוב ולנתח, אולם כעבור שלושה חודשי שיקום פנו אליו ר"ד מנואל צווקר, רופא בכיר במערך השיקום בשיבא ומנהל מרכז הסימולציות ר"ד אמיתי זיו, והציעו לו לעבור את הבדיקה, המכונה Objective Structured Assessment of Technical Skills, כדי לבחון אם יוכל לשוב ולנתח.

"הסכמתי לבדיקה בגלל הרצון להשתקם ולחזור לחדר הניתוח. מדובר בכלי חשוב לבירור מיומנויות ניתוחיות", אמר גיא. "היו לי פחדים שלא אצליח בבדיקה, אך עדיין רציתי להתמודד עם האתגר". הבדיקה כוללת משימות להע

הראשון שנברק הוא מנתח שהותקף במברג על ידי מטופל ומערכת עצביו נפגעה

רכת מיומנויות טכניות הנדרשות כדי לשוב ולהחזיק בסכין המנתחים. "המשימות בחנו את יכולותיו הניתוחיות כאורולוג לבצע פעולות כירורגיות, כמו הפרדת רקמות עדינה (דיסקציה), קשירה ותפירה בעומקים שונים בגוף, קשירת כלי דם עדינים והשקת לולאות מעי, בדומה לביצוע ניתוח לשחזור שליפוחית שתן", סיפר ר"ד ירון מיינץ, מנהל התחום הכירורגי במרכז הארצי לסימולציות רפואיות ומנתח המחלקה לכירורגיה כללית א' בבית חולים השרון. הפעולות בבדיקה מבוצעות על מודלים סינתטיים. במברק עובר המנתח מתחנה